

koalicja
równych
szans

Warszawa, 2 czerwca 2020 r.

OŚWIADCZENIE ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH

KOALICJI NA RZECZ RÓWNYCH SZANS

KOALICJI CSR WATCH POLSKA

FORUM ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU

W SPRAWIE POSTAWIENIA ZARZUTÓW KIEROWNICZCE DS. ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI W SIECI IKEA

My, niżej podpisane organizacje społeczne – organizacje członkowskie Koalicji na rzecz Równych Szans, Koalicji CSR Watch Polska, Forum Odpowiedzialnego Biznesu i inne podmioty, którym nie jest obojętna sytuacja praw człowieka w Polsce – wyrażamy oburzenie postawieniem zarzutów kierownicze ds. zarządzania zasobami ludzkimi sieci IKEA przez Prokuraturę Okręgową dla Warszawy-Pragi w Warszawie. Jak wynika z doniesień medialnych, kierownicze postawiono zarzut popełnienia przestępstwa ograniczania praw pracowniczych ze względu na wyznanie (art. 194 kk) po tym, jak podjęła decyzję o wypowiedzeniu pracownikowi umowy o pracę w konsekwencji zamieszczenia przez niego w intranecie firmy wpisu zawierającego cytaty ze Starego Testamentu o potrzebie karania śmiercią osób homoseksualnych. W naszym rozumieniu, wobec tego pracownika nie zostały ograniczone prawa pracownicze z uwagi na jego wyznanie – wyciągnięto konsekwencje w związku z nawoływaniem do przemocy, co było także naruszeniem wewnętrznych norm i kultury organizacyjnej obowiązującej w IKEA. Nawoływanie do przemocy i dyskryminacja drugiego człowieka nie zasługują na ochronę ani nie znajdują usprawiedliwienia ani w świetle norm i zasad konstytucyjnych, ani przepisów prawa pracy dotyczących przeciwdziałania dyskryminacji.

Jako organizacje działające na co dzień na rzecz równego traktowania przypominamy, że zgodnie z art. 94 pkt 2b Kodeksu pracy pracodawca ma obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji w miejscu pracy i bez znaczenia jest to, czy dyskryminacja została spowodowana wiekiem, płcią, religią, niepełnosprawnością czy orientacją seksualną pracownika.

Obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji polega na podejmowaniu realnych i efektywnych działań zapobiegawczych, takich jak szkolenia pracowników, informowanie ich o przepisach zakazujących dyskryminacji, a także wdrażanie procedur mających na celu zapewnienie równego traktowania wszystkich pracowników oraz

koalicja
równych
szans

bezpiecznego i godnego środowiska pracy, w tym procedur umożliwiających wykrycie i zakończenie naruszeń zasady równego traktowania w miejscu pracy.

W naszej ocenie obowiązkiem pracodawcy wynikającym z Kodeksu pracy było w tej sytuacji zareagowanie na przejaw dyskryminacji w formie molestowania ze względu na orientację seksualną. Brak reakcji stanowiłby przyzwolenie i niebezpieczny wyłom w systemie ochrony praw człowieka pracownic i pracowników, ich poczuciu bezpieczeństwa i godności, byłby naruszeniem wewnętrznych norm i reguł obowiązujących w Grupie IKEA, zasad współżycia społecznego, jak również stanowiłby podstawę odpowiedzialności prawnej pracodawcy. Obowiązek moralny i prawny reagowania na dyskryminację i nawoływanie do przemocy wobec drugiego człowieka spoczywa na wszystkich nas, a na pracodawcy w szczególności.

Zarzut ograniczania praw pracowniczych ze względu na wyznanie byłby uzasadniony w sytuacji, gdyby pracodawca bez obiektywnego uzasadnienia zakazywał pracownikom wszelkich form uzewnętrzniania swojej religii – np. noszenia symboli religijnych, lub gdyby tolerował nienawistne komentarze wobec pracowników – wyznawców konkretnej religii lub wyznania. Jednak pracodawca takich działań nie podejmował. Przeciwnie, w dążeniu do zapewnienia równego traktowania wszystkich pracowników oraz bezpiecznego i godnego środowiska pracy dla wszystkich, w tym osób nieheteronormatywnych, podjął działania w reakcji na wypowiedzi naruszające godność i prawa innych pracowników. Na zwolnienie pracownika, który zamieścił na forum w intranecie nienawistny komentarz, zdecydował się zaś dopiero w sytuacji, gdy pomimo podjętego z nim dialogu, nie udało się przekonać go do zaprzestania działania naruszającego prawa innych osób.

Prowadzenie postępowania karnego wobec osoby realizującej obowiązki pracodawcy w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji może mieć „efekt mrozący” i zniechęcać innych pracodawców do podejmowania skutecznych działań na rzecz realizacji zasady równego traktowania w miejscu pracy nie tylko wobec społeczności osób LGBT, ale także innych mniejszości i grup dyskryminowanych – katolików, osób z niepełnosprawnościami, kobiet – a także być jasnym sygnałem przyzwolenia i akceptacji społecznej dla praktyk naruszenia praw człowieka

Organizacje członkowskie Koalicji na rzecz Równych Szans:

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego - koordynator Koalicji

Amnesty International

koalicja
równych
szans

Anteris Fundacja Pomocy Prawnej
Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek
Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
Forum Żydów Polskich
Fundacja Autonomia
Fundacja Bez Dyskryminacji
Fundacja Centrum Praw Kobiet
Fundacja eFkropka
Fundacja Feminoteka
Fundacja Generacja
Fundacja im. Izabeli Jarugi - Nowackiej
Fundacja Inicjatyw Społecznych "Się Zrobi!"
Fundacja Just Better
Fundacja Kultury Bez Granic
Fundacja My Pacjenci
Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa
Fundacja na Rzecz Równości i Emancypacji STER
Fundacja Nasza Przestrzeń
Fundacja Równości
Fundacja Trans-Fuzja
Fundacja TUS
Fundacja Wiedza Lokalna
Fundacja Wolontariat Równości
Fundacja Rodzić po Ludzku
Fundacja Strefa Kobiet
Fundacji Aktywności Lokalnej

koalicja
równych
szans

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Kampania Przeciw Homofobii

Koalicja Karat

Lambda Warszawa

Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu

Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych

Stowarzyszenia Romów w Polsce

Stowarzyszenie "W stronę Dziewcząt"

Stowarzyszenie Aktywne Kobiety

Stowarzyszenie Dni Równości i Tolerancji

Stowarzyszenie Projekt: Polska

Stowarzyszenie Homo Faber

Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych MIKUSZEWO

Stowarzyszenie Inicjatyw Kobięcych

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

Stowarzyszenie Kobiet Konsola

Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza

Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet "Victoria"

Stowarzyszenie Na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób Transpłciowych oraz Osób Queer "Pracownia Różnorodności"

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego PRO HUMANUM

Stowarzyszenie Nigdy Więcej

Stowarzyszenie Otwarte Forum

Stowarzyszenie Queerowy Maj

Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita"

Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej

Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza

koalicja
równych
szans

Związek Nauczycielstwa Polskiego

Żydowskie Stowarzyszenie Czulent

Organizacje zrzeszone w Koalicji CSR Watch Polska

Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu

Amnesty International Polska

Clean Clothes Polska

Fundacja Frank Bold

Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu” – Fairtrade Polska

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie

Fundacja Inna Przestrzeń

Koalicja Karat

ODE Źródła

Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego

Inne organizacje:

Forum Odpowiedzialnego Biznesu

Diversity Hub

Fundacja Nienieodpowiedzialni

Strefa Różnorodności